

Математика жана мекен таануу сабагынан предметтик стандарты боюнча өтүлгөн семинардын протоколу №1

Тема: Сабакты активдүү жана интерактивдүү окутуу боюнча семинар өтүлдү.

Семинардын максаты: Башталгыч мектептин билим берүү процессинде колдонулган интерактивдүү методдорун таанып – билүү иш-аракетин активдештирүүгө таасырын позитив багыттарын аныктоо.

Катышты: 1. Сайдинова Дж.Б.

2. Иманакунова С.С

3. Орозобаева Б.Б

4. Солтонбаева А.Т

5. Бейшебаева Н.А

6. Сопуева Н.А

7. Бейшекеева Ж.К

8. Исмаилова А.Т

9. Конокова А.Б

Окутуунун методу-окуучу менен мугалимдин арасындагы өз ара аракеттенишүүнүн жыйынтыгында окутуунун мазмунунда каралган билим, билгичтик жана көндүмдөрдү калыптандыруучу процесс.

1. Пассивдүү окутуу

2. Активдүү окутуу

3. Интерактивдүү

Сабак учурунда балдардын көңүлүн колдоо үчүн, активдүү жана кызыктуу акыл-эс ишин уюштуруу керек.

Интерактивдүү окутуу дагы бир олуттуу көйгөйдү жарым-жартылай чечет. Мындай эс алуу, нервдик стресстен арылуу көңүл буруу, иштин түрлөрү ж.б.у.с. жөнүндө сөз болуп жатат.

1. Мээ чабуулу;

2. Мини лекция;

3. Текшерүү иши же тест;

4. Ролдук оюндар;

5. Оюн көнүгүүлөрү;

6. Долбоорду иштеп чыгуу;
7. Кырдаалдык маселелерди чечүү;
8. Дискуссия;
9. Сахналаштыруу.

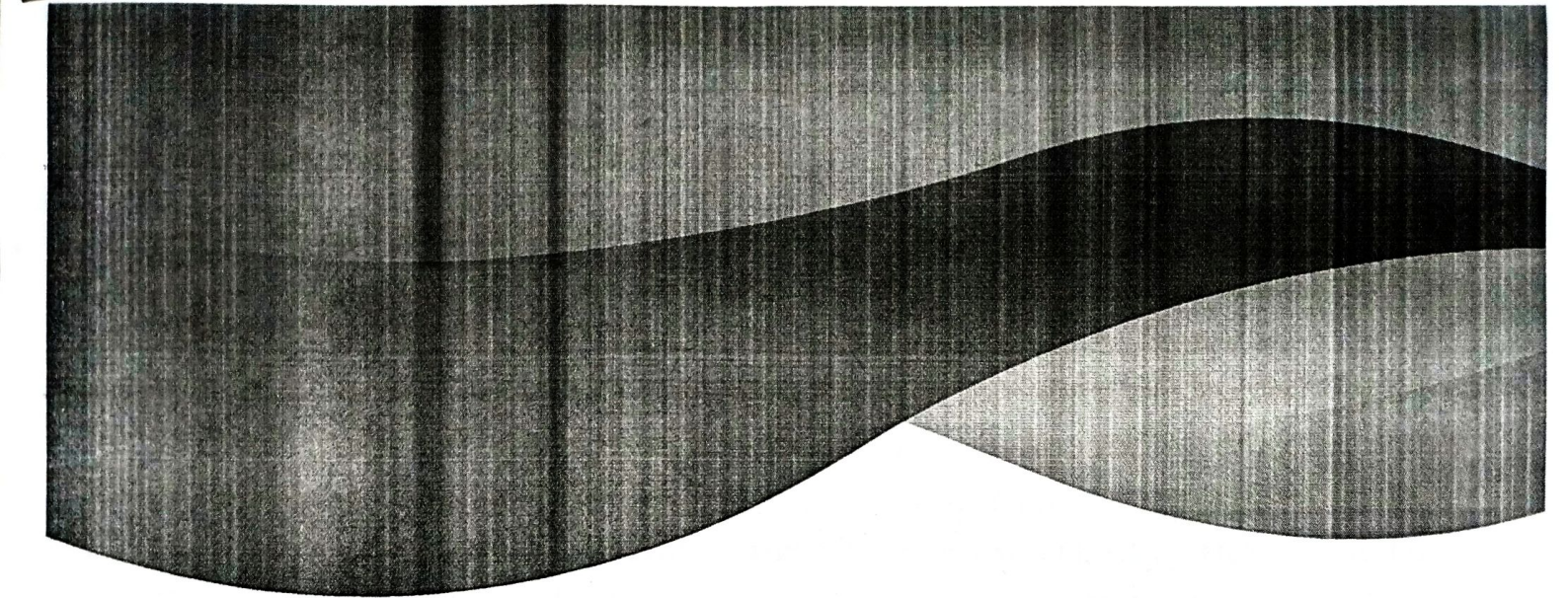
Жыйынтыктоо:

- Сабакта окуучулардын активдүүлүгүн жогорулатуу
- Сабакта интерактивдүү окутуу методдорун колдонуп, мугалим, биринчи, кезекте, окуу материалын өздөштүрүү процессинде тышкы диалог аркылуу инсандар аралык өз ара аракеттенүүнү орнотуу менен байланышкан жаңы мүмкүнчүлүктөргө жетишүү.

Завуч:

С.С. Иманакунова

**Тема: Математика жана мекен таануу сабагынан
предметтик стандарты**

Активдүү жана интерактивдүү окутуу

Мугалим: Турдукожоева К.И.

2022-жыл

Башталгыч класстарда математика, мекен таануу боюнча предметтик стандарт

1.1. Документтин макамы жана түзүмү

Башталгыч класстардын Мекен таануу предмети боюнча стандарты Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2014-жылдын 21-июлундагы №403-токтомуна, Кыргыз Республикасынын жалпы орто билим берүүчү мамлекеттик билим берүү стандартына негизделип иштелип чыкты. Бул предметтик стандарт башталгыч класстардын окуу процессин Мекен таануу интеграцияланган предмети боюнча жетекчиликке алат жана жөнгө салат. Предметтик стандарттын негизинде окуу программасы, окуу методикалык комплекси, окуучулардын билим деңгээлин баалоо үчүн колдонулуучу метод, ыкмалар, баалоонун түрлөрү жана инструментарийлери, баалоо критерийлери сунушталат.

Предметтик стандарт төмөнкүлөрдү жетекчиликке алат:

- башталгыч класстардын мугалимдерин даярдоочу жогорку жана орто окуу жайларынын Мекен таануу боюнча окуу программасын иштеп чыгуучу авторлорун;
- башталгыч класстарда Мекен таануу интеграцияланган предмети боюнча окуу программасын жана окуу-усулдук комплексин иштеп чыгуучу авторлорун;
- башталгыч класстардын мугалимдерин;
- башталгыч класстардын мугалимдеринин адистигин жогорулатуу курстарынын окутуучуларын;
- билим берүү системаларынын башталгыч класстарынын мугалимдерин аттестациялоо боюнча комиссиянын жетекчилерин;
- кенже окуучулардын Мекен таануу предметинен компетенттүүлүктөрүн баалоочу адистерин;
- башталгыч класстардын педагогикасы жана методикасы боюнча билим алып жаткан жогорку жана атайын орто окуу жайларынын студенттерин, магистрлерин;
- башталгыч класстарда Мекен таануу сабактарын окутуу боюнча илимий иш жүргүзүп жаткан аспиранттарын, илимпоздорун, изденүүчүлөрүн, методист-окумуштууларын ж.б
- Башталгыч класстардын Мекен таануу боюнча предметтик стандарты 4 бөлүмдөн туруп (предметтик стандарттын түзүмү документтин мазмунунда так чагылдырылат), анда Мекен таануу предметин

окутуунун максаттары, милдеттери, предметтин түзүлүш методологиясы, негизги жана предметтик компетенттүүлүктөрү, алардын өз ара байланышы, тематикалык жана мазмундук багыттары, окуу материалдарынын бөлүнүшү, класстар жана баскычтар боюнча окутуудан күтүлүүчү натыйжалары, окуучулардын жетишкендиктерин баалоонун негизги стратегиялары, ошондой эле ресурстук камсыздоону жана окутуу чөйрөсүн уюштуруунун талаптары камтылды.

Мекен таануу предметин окутуунун максаттары:

- ✓ өзүн жана айлана-чөйрөсүн, мекенин, мекенинин жаратылышын таанып-билүү жана ааламды сүрөттөй алуу көндүмдөрүнүн калыптануусу;
- ✓ жаратылыш кырсыктары жана андан сактануу, жашоо-тиричилик коопсуздуктары жана аларды сактоо көндүмдөрүнүн калыптануусу;
- ✓ үйдө, көчөдө, мектепте жана коомдо жүрүм-турум эрежелерин жана укуктарын, милдеттерин аткара билүү жоопкерчилигинин калыптандыруусу;
- ✓ Кыргызстандагы 80 ден ашуун улуттар менен ынтымакта, жанаша жашоого багыт алуу менен сый-урмат мамиледе болууга көнүгүүсү;
- ✓ Кыргызстандагы улуу мурастарды, тарыхый эстеликтерди, алардын аталыштарын чечмелей алуу, аяр мамиле жасоо, сыймыктануу, аларды сактай билүү көндүмдөрүнүн калыптануусу.

Мекен таануу предметинин милдеттери:

- аалам жана анын бүтүндүгү, аба, адам, планеталар, галактика, жаратылыш жана жаратылыш кубулуштары, үй-бүлөсү, мектеби, айылы, аймагы, мекени, коом, жаратылыш кырсыктары жана жашоо-тиричилик коопсуздуктары, жүрүм-турум эрежелери, адептүүлүк, коом алдындагы укуктары, милдеттери, коомдогу баалуулуктар, ата-баба мурастары, тарыхый эстеликтер, ыйык жерлер тууралуу маалыматтарды аң-сезимдүү кабыл алуусу, алар тууралуу керектүү маалыматтарды сурап билүү, баарлашуу көндүмдөрүнүн калыптануусу;
- үй-бүлөдө, мектепте, коомдо өзүн алып жүрүү эрежелерин, адептүүлүгүн, укуктарын, милдеттерин, жаратылышты сактоо, жаратылыш кырсыктарынан сактануу жана жашоо-тиричилик коопсуздуктарын сактоо, окуу процессинде кызматташуу, практикалык иш-аракеттерди аткаруу менен жашоо-тиричиликте аларды сактай билүү жөндөмдөрүнүн өнүгүүсү;

□ коомдогу жүрүм-турум эрежелерин сактоонун себептерин, айрым инсандардын жүрүм-туруму, иш-аракеттери, күткөн адеби башкаларга үлгү болорун, мекенин сүйө билүү, сактоо, гүлдөп өсүүсүнө салым кошуу, ата-баба мурастарын, тарыхый эстеликтерин, ыйык жерлерин баалай билүү жана сактоо, адептүүлүк, жүрүм-турум эрежелериндеги ченемдик-талаптарды аткара билүү жөндөмдөрүнүн калыптануусу.

□ Негизги жана предметтик компетенттүүлүктөр

□ Мекен таануу интеграцияланган предметин окутууда негизги жана предметтик компетенттүүлүктөр каралат.

□ Негизги компетенттүүлүктөр «Кыргыз Республикасында жалпы орто билимдин мамлекеттик билим берүү стандарты» жөнүндөгү КРнын Өкмөтүнүн 2014-жылдагы 21-июлдагы №403-токтомунун негизинде аныкталып, алардын калыптанышынын үч деңгээли көрсөтүлгөн: репродуктивдүү, продуктивдүү, креативдүү.

Негизги компетенттүүлүктүн түрлөрү:

1) Маалыматтык компетенттүүлүк.

2) Социалдык-коммуникативдүүлүк компетенттүүлүгү.

3) Өз ишин уюштуруу жана көйгөйлөрүн чечүү компетенттүүлүгү.

3. *Ден-соолукту сактоо жана коопсуздуктарды сактай билүү компетенттүүлүгү (ПК3)* - өзүнүн дене түзүлүшүн билет жана аны күтө билүү, ден-соолукту сактоо жана жаратылыш кырсыктарынан сактануу, энергияны сарамжалдуу пайдалануу, турмуш-тиричилик коопсуздуктарын сактай билүү көндүмдөрү калыптанат.

4. *Баалуулуктарды аңдап түшүнүү компетенттүүлүгү (ПК4)* – үй-бүлө, айлана-чөйрө, Ата мекен, коом алдындагы маданий баалуулуктар, ата-баба мурастары, тарыхый эстеликтер, ыйык жерлер жөнүндө маалыматтарды угат, мультимедиалык каражаттардан көрөт, алардын маанисин түшүнөт, алар жөнүндө башкаларга айтып бере алат, аларды көздүн карегиндей сактоо менен кийинки муунга мурас катары өткөрүп берүү салтын карманууга тарбияланат.

Башталгыч класстарда активдүү жана интерактивдүү окутуу

Максаты: башталгыч мектептин билим берүү процессинде колдонулган интерактивдүү методдордун таанып- билүү иш-аракетин активдештирүүгө таасиринин негизги багыттарын аныктоо.

Милдеттер:

1. азыркы башталгыч билим берүүнүн мазмунунун өзгөчөлүктөрүн талдоо;
2. Интерактивдүү окутуу технологияларын карап чыгуу;
3. Башталгыч мектепте кайсы формалар жана методдор эффективдүү экендигин аныктоо;
4. Окутуунун интерактивдүү формалары жана методдору иш жүзүндө таанып билүү иш-аракетин өркүндөтүүгө кандайча өбөлгө түзөрүн эксперимент жүргүзүү.
5. Башталгыч мектеп- бул ар бир адамдын жашоосундагы өтө маанилүү баскычы. Заманбап балдар чоң маалымат мейкиндигинде жашашат, алардын айрымдары теңтууштары менен өтө эле аз сүйлөшүп, бош убактысынын көбүн компьютерде жана телевизордо өткөрүшөт. Мектеп окуучулары телефон жана электрондук оюнчуктарды колдонууну билишет, бирок классташтар менен ойногонду таптакыр билишпейт.
6. Кенже мектеп жашында белгилүү бир жаш өзгөчөлүктөрү бар: туруксуз көңүл буруу, визуалдык образдуу ой-жүгүртүүнүн басымдуулук кылуусу, физикалык активдүүлүктүн жогорулашы, оюнга болгон каалоо, ар кандай таанып билүү кызыкчылыктары.
7. Сабак учурунда балдардын көңүлүн колдоо үчүн, активдүү жана кызыктуу акыл-эс ишин уюштуруу керек

Окутуунун методу-окуучу менен мугалимдин арасындагы өз ара аракеттенишүүнүн жыйынтыгында окутуунун мазмунунда каралган билим, билгичтик жана көндүмдөрдү калыптандыруучу процесс.

1. Пассивдүү окутуу
2. Активдүү окутуу
3. Интерактивдүү

Интерактивдүү окутуу- бул билим берүү процессинин катышуучуларынын өз ара аракеттенүүсүнүн диалог формаларына негизделген таанып билүү методу; баарлашууга суугарылган окуу, анын жүрүшүндө окуучулар биргелешкен иш аракеттерди өркүндөтүшөт. Интерактивдүү окутуу акыркы максатты жана билим берүү процессинин негизги мазмунун сактайт.

Интерактивдүү методдор окуучулардын таанып билүү активдүүлүгүн жогорулатууга көмөктөшөт жана алардын технологияларын колдонуу заманбап баиталгыч мектепте өтө манилүү.

Бул технологияны колдонуунун артыкчылыктары

Интерактивдүү окутуу-бул дээрлик бардык окуучулар окуу процессинде катышкан билим берүү процессин уюштуруу.

Интерактивдүү-өз ара аракеттенүү, сүйлөшүү режиминде болуу, кимдир бирөө менен диалог жүргүзүү дегенди билдирет. Б.а. Активдүү методдордон айырмаланып, интерактивдүү методдор окуучулардын мугалим менен гана эмес. Бири-бири менен дагы кенен өз ара аракеттенүүсүнө жана окуу процессинде окуучулардын активдүүлүгүнүн үстөмдүгүнө багытталат.

Мугалимдин интерактивдүү сабактардагы орду сабактын максаттарына жетүү үчүн окуучулардын иш-аракеттерин көзөмөлдөйт

Окуу процессиндеги окуучулардын биргелешкен иш-аракети окуу материалын өздөштүрүү бул ар бир адам өзүнүн жеке салысын кошуусун, билим, идея, иш-аракеттердин жолдору менен алмашуу экендигин билдирет.

Сабактарда жекече, жуптук жана топтук иштөө, илимий долбоорлор, роль оюндары, докуменнттер жана ар кандай маалымат булактары менен иштөө, чыгармачылык, сүрөт жана башкалар уюштурулат.

Интерактивдүү окутуу дагы бир олуттуу көйгөйдү жарым-жартылай чечет. Мында эс алуу, нервдик стресстен арылуу көңүл буруу, иштин түрлөрү ж.б.у.с жөнүндө сөз болуп жатат.

- Мээ чабуулу;
- Мини лекция;
- Текшерүү иши же тест;

- Ролдук оюндар;
- Оюн көнүгүүлөрү;
- Долборду иштеп чыгуу;
- Кырдаалдык маселелерди чечүү;
- Дискуссия;
- Сахналаштыруу.

Окутуу үчүн маалыматтык-коммуникациялык технологияларды колдонуу

- Презентациялар, демонстрациялар жана моделдөө;
- Интерактивдүү доска-бул жалпы классты окутуунун баалуу куралы. Бул- мугалимдерге сабактарды жандуу жана окуучулар үчүн кызыктуу өткөрүүгө жардам бере турган визуалдык ресурс. Интерактивдүү доска окуучуларга визуалдык куралдардын кеңири спектрин (карталар, схемалар, фотосүрөттөр ж.б.) колдонуп маалымат берүүгө мүмкүнчүлүк берет.

Интерактивдүү окутуу методдору менен алынган натыйжалар:

- Сабакта окуучулардын активдүүлүгүнүн жогорулашы
- Интерактивдүү досканы колдонуу, сабактын пландаштырылышын жана ылдамдыгын жакшырта алат

Корутунду :

- Сабакта интерактивдүү окутуу методдорун колдонуп, мугалим , биринчи, кезекте, окуу материалын өздөштүрүү процессинде тышкы диалог аркылуу инсандар аралык өз ара аракеттенүүнү орнотуу менен байланышкан жаңы мүмкүнчүлүктөргө жетишет.
- окуу материалынын негизинде окуучулардын өз ара аракеттенүүсүн чеберчилик менен уюштуруу жалпы билим берүү ишинин натыйжалуулугун жогорулатуунун кубаттуу фактору болуп калат.